

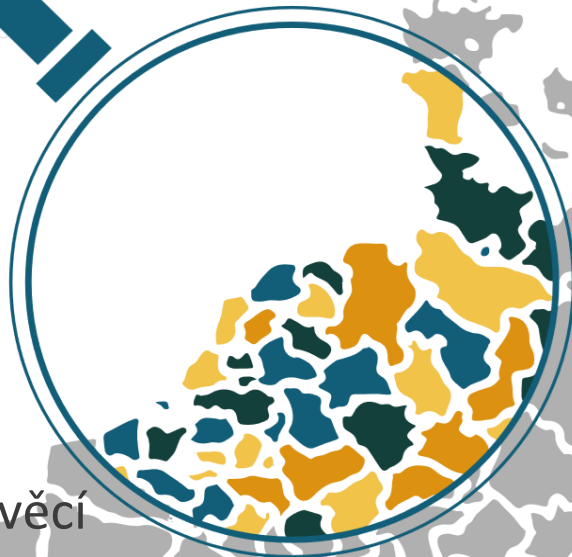
8

konference
Evaluační
jednotky
• NOK

Analýza nákladů a přínosů (CBA) u vybraných sociálně inovačních projektů

České priority a Ministerstvo práce a sociálních věcí

3. 11. 2022

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EVALUAČNÍ
JEDNOTKA NOK

Agenda

- Okolnosti vzniku zakázky
- Cíle zakázky
- Zvolená metoda
- Představení ČP
- Přístup k projektu
- Cochemský model
- Společně na Svobodu
- Využití CBA - Celková doporučení

Okolnosti vzniku zakázky na CBA

- V ČR pro oblast sociálních politik vznikají rigorózní nákladově výstupové analýzy zcela výjimečně.
- To platí pro kontext tzv. měkkých projektů OPZ/OPZ+, stejně tak i specificky pro téma sociálních inovací.
- Hlavní motivací pro realizaci VZ - vidina “pilotního odzkoušení” aplikace CBA na vybrané projekty, získání alespoň základního přehledu o výhodách a limitech této analýzy v prostředí ESF.

Cíle zakázky

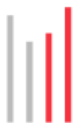
- Výzkumný cíl 1: Zhodnocení proveditelnosti CBA v rámci vybraných inovačních projektů Operačního programu Zaměstnanost a identifikace rizik dané analýzy, spolu s identifikací limitů CBA.
 - 1.1: Je možné u vybraných inovačních projektů realizovat CBA v plném rozsahu
 - 1.2: Jsou dostupná data pro realizaci Analýzy nákladů a přínosů u vybraných projektů dostačující? Pokud ne, jaký typ dat by bylo vhodné získat?
 - 1.3: Jaká jsou identifikovaná rizika Analýzy nákladů a přínosů u vybraných inovačních projektů a jakým způsobem lze tato rizika minimalizovat
 - 1.4: Jaké jsou identifikované limity Analýzy nákladů a přínosů u vybraných inovačních projektů?

Cíle zakázky

- Výzkumný cíl 2: Identifikovat a vyhodnotit společenské náklady a přínosy vybraných inovačních projektů a zhodnotit, zda převažují výnosy (monetizovatelné výstupy a nepeněžní výsledky) dané služby nad náklady.
 - 2.1: Převažují výnosy nad náklady spjatými s realizací projektů/inovací?
 - 2.2: Došlo u sledovaných projektů/ k neočekávaných či excesivních nákladům?
 - 2.3: Převažovaly by výnosy nad náklady i v případě dalšího šíření projektu/inovace, případně u realizace projektů/inovací typově podobných?

Zvolená metoda

- Analýza společenských nákladů a společenských přínosů
- Širší pojetí CBA, kdy je v rámci analýzy operováno i se společenskými náklady a přínosy, tedy náklady a přínosy nepřímými -> těžko identifikovatelné a monetizovatelné indikátory nejsou převáděny na měřitelné jednotky
- Vstupy a výstupy – monetizovatelná část (náklady a přínosy) vs. nemonetizovatelná část

Analýza nákladů a přínosů (CBA) u vybraných sociálně inovačních projektů

České priority = Evidence-based policymaking

Směřujeme k:

EBPM ~
Rostoucí kvalita života v ČR

Zaměřujeme se na:

1.
**Aplikovaný
Výzkum**

2.
**Analýzy a
podpora**

3.
**Informované
vládnutí**

Stavíme na:

Lidé (Interní tým, Odborná rada, Síť expertů)

Spolupráce (Jednotlivci i instituce v ČR i zahraničí)

- základní informace

*Analýza nákladů a
přínosů (CBA)
u vybraných sociálně
inovačních projektů*

- **Časování:**
 - ~7 měsíců
 - Leden až červenec 2022
 - **Spolupráce**
 - ČP - interní tým (6 + 3)
 - MPSV - OE
 - MPSV - OSI
 - Externí experti
 - **3 klíčové výstupy**
 - Analýza SnS
 - Analýza Cochemského modelu
 - “Manuál CBA”
-

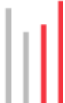

Cíle

1. Analýza aplikovatelnosti CBA a její následný nápočet (závěrečné analýzy)

- Výstupy: analytické informace o proběhlých projektech a evaluacích

1. Rozvoj znalostí o CBA metodě a její aplikovatelnosti na SI (manuál)

- Výstupy: syntéza poznatků z analýz projektů s cílem popsat ideální postup při tvorbě CBA
 - Hlavní oblast dopadu celého projektu
-

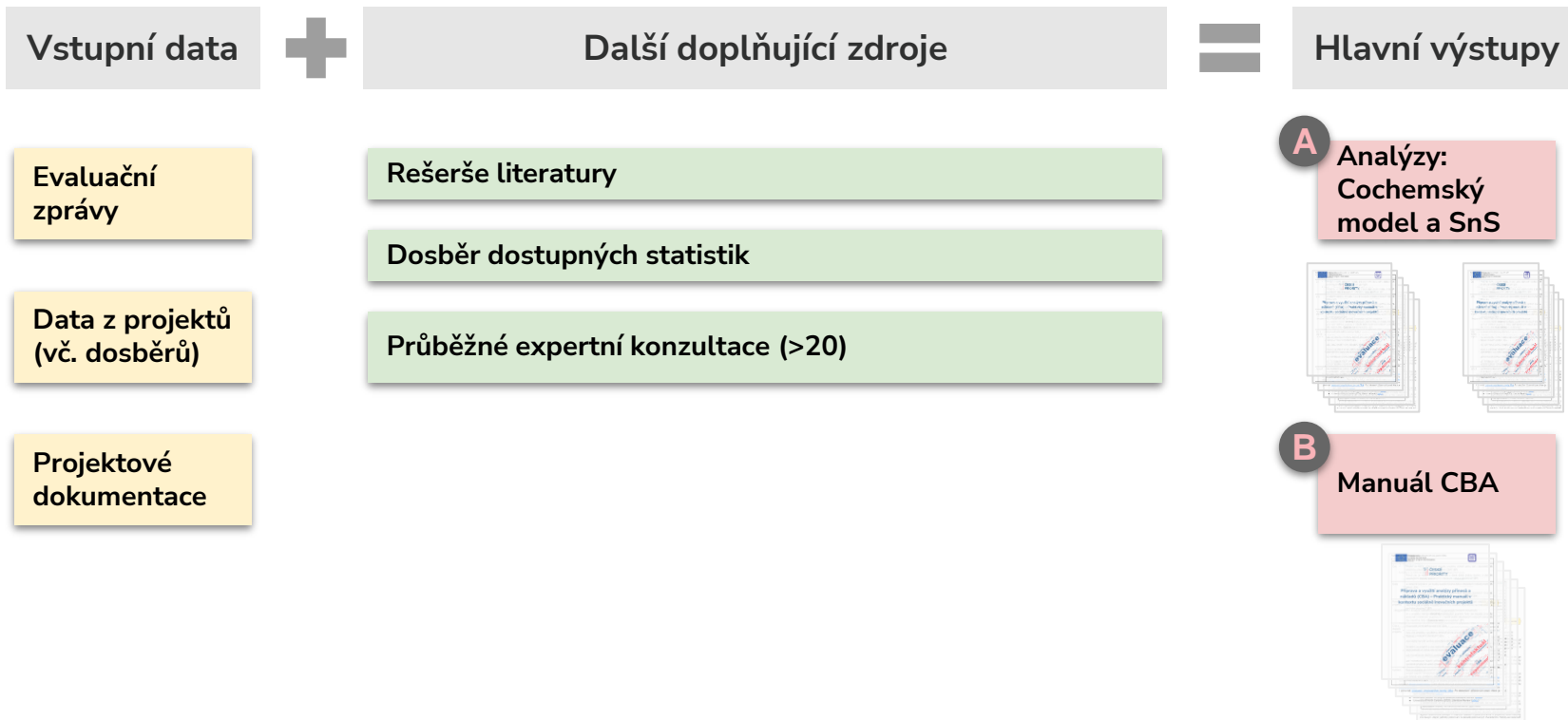

Principy práce

- Otevřenost
- Průběžná spolupráce se zadavatelem
- Zapojení do tvorby výstupů (konzultace)
 - Externích expertů
 - Realizátorů a evaluátorů projektu
- Validace postupu a závěrů s “best practices” a zahraniční zkušeností

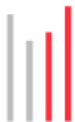
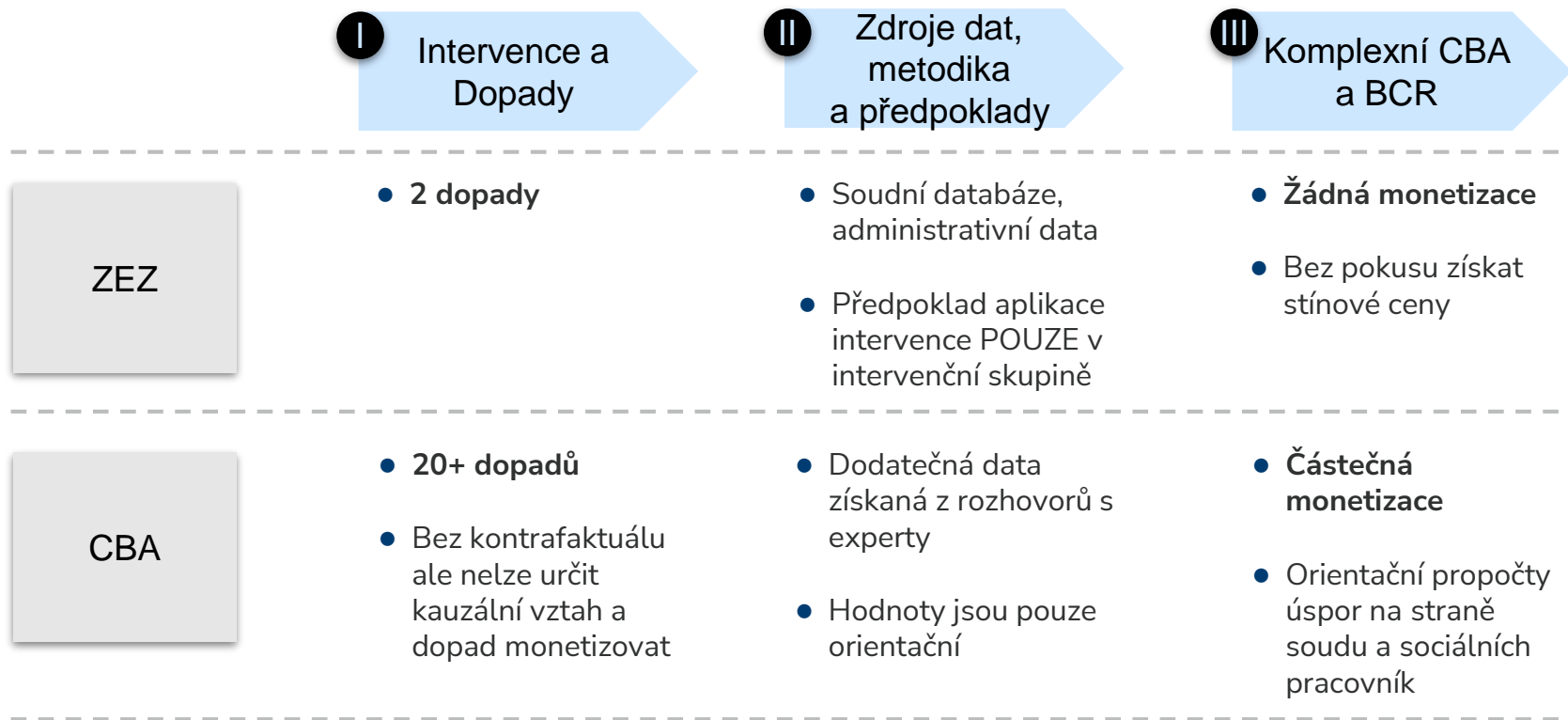

Postup práce

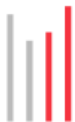
Analýza 1: Cochemský model

Analýza 2: Společně na Svobodu

	I Intervence a Dopady	II Zdroje dat, metodika a předpoklady	III Komplexní CBA a výpočet BCR
ZEZ	<ul style="list-style-type: none">• 2 dopady monetizované (zjednodušeně)• Identifikováno 15+ dopadů	<ul style="list-style-type: none">• Dotazníky, data o zaměstnanosti• Recidiva odhadnuta ze zaměstnanosti	<ul style="list-style-type: none">• Ano (předběžné výsledky před daty z follow-up)
CBA	<ul style="list-style-type: none">• 2 dopady monetizované (komplexní výpočet)• Rozpracovány všechny dopady	<ul style="list-style-type: none">• Dotazníky, data o zaměstnanosti• Recidiva ve sledovaném období	<ul style="list-style-type: none">• N/A (neintuitivní výsledky)• Spočteno jednotkově, stínové ceny

Manuál CBA: Příprava a využití analýzy přínosů a nákladů v kontextu SI projektů

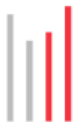

- **Obsah** (42 stran):
 - Základní principy CBA
 - Proces tvorby CBA
 - CBA u SI projektů
- **Cíle:**
 - Představit proces a hlavní předpoklady tvorby kvalitní CBA
 - Tvorba doporučení s cílem jejich širšího využití v rámci MPSV
- **Uživatelé:**
 - Zadavatel CBA (např. MPSV)
 - Realizátoři intervence
 - Experti zodpovědní za tvorbu CBA
 - ...

Manuál CBA: Základní principy

- CBA se zaměřuje na **dopady intervence**
 - Klíčová kvalita podkladových dat pro určení kontrafaktuálu (Cochemský model, SnS)
- Cílem CBA bývá **zlepšení samotné intervence** a přizpůsobení organizace
 - Data o recidivě IS → zlepšení designu experimentu či rolí jednotlivých aktérů v procesu sběru dat (SnS)
- CBA může poskytnout důležité informace pro **rozhodování o veřejných politikách**
 - Pro potřeby škálování nutné zpracování komplexní CBA (Cochemský model, SnS)
- Při tvorbě CBA vznikají důležité “**vedlejší produkty**”
 - Stínové ceny TČ (SnS)
- Úspěšné zpracování CBA se odvíjí i od správného definování **rolí jednotlivých aktérů**
 - Zadavatel (sponzor), realizátor, evaluátor a expert na CBA

Manuál sleduje projektový cyklus

Intervence

Evaluace

Experiment

CBA

Manuál sleduje projektový cyklus

Intervence

Příprava intervence

Realizace

Evaluace

Design evaluace

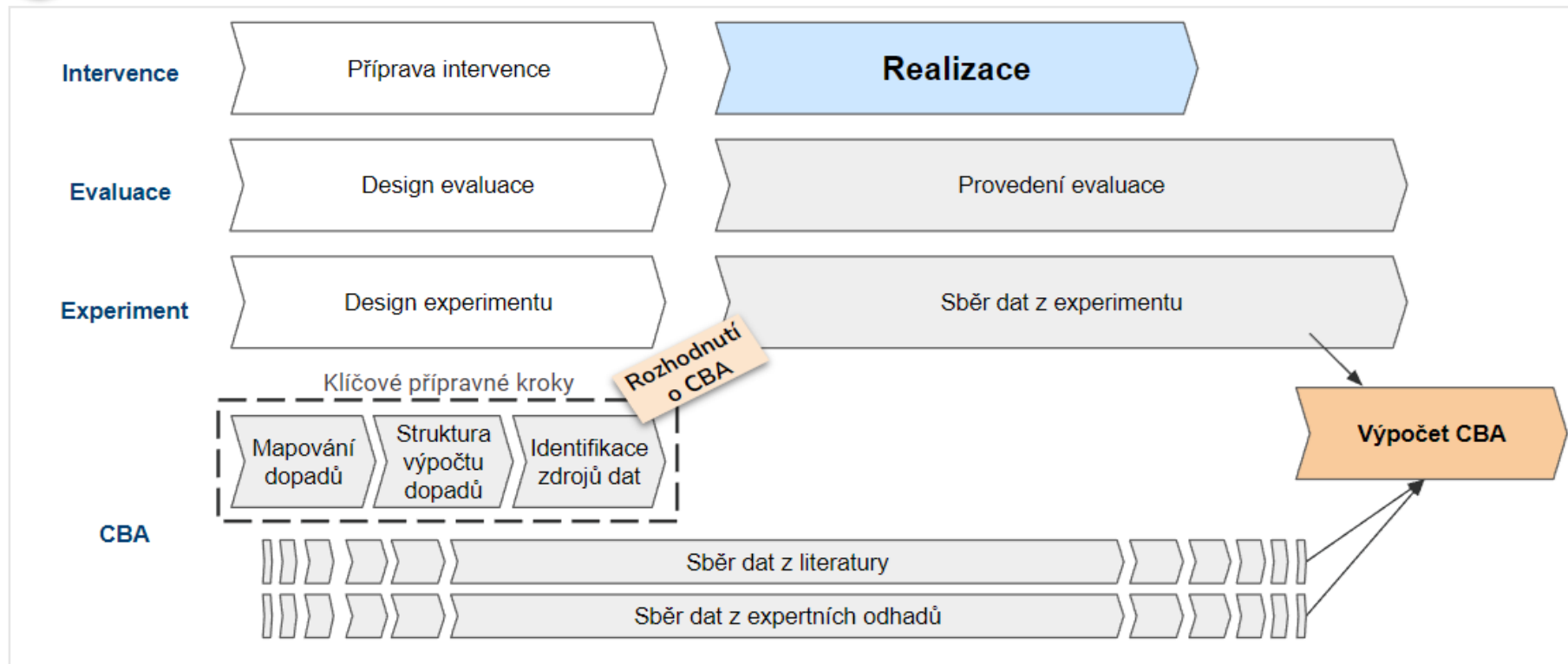
Provedení evaluace

Experiment

CBA

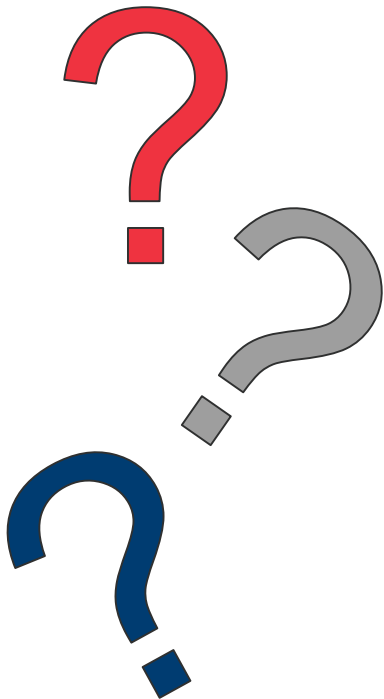

Manuál sleduje projektový cyklus

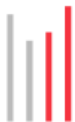

Otázky spojené s tvorbou CBA

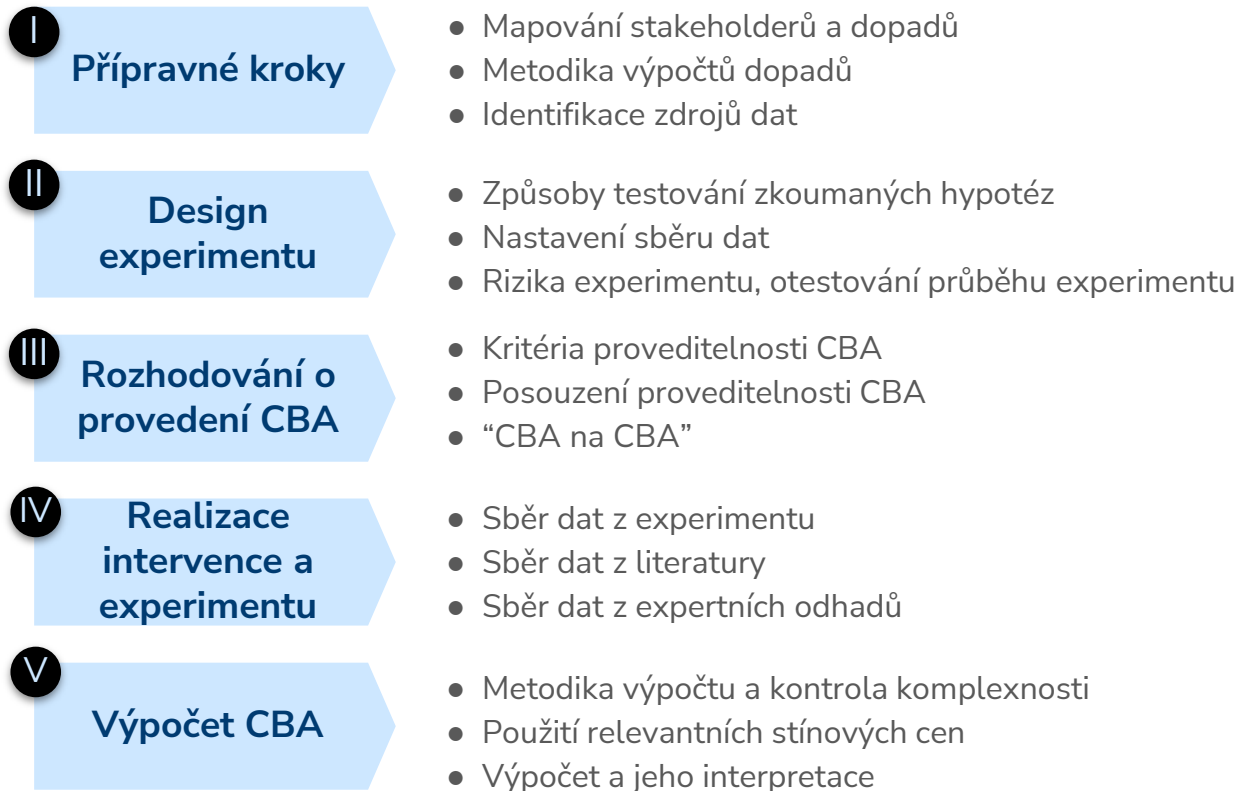

- Jaké následky bude mít navrhované opatření?
- Na koho opatření cílí a kdo jej bude platit? Koho dalšího se dotkne?
- Čeho přesně chceme docílit?
- Jak precizně a realisticky definovat navrhované opatření?
- Jak stanovit “baseline”, se kterou budeme výsledky opatření srovnávat?
- Jaká data můžeme využít pro monetizaci? Jaký způsob výpočtu použijeme?
- Jakou finanční hodnotu mají všechny dopady?
- Co se nepodařilo ocenit, ale vyjádřit jinými ukazateli? Co jen popíšeme kvalitativně?
- Jaký přínos si koupíme za jednu korunu? Jaká je čistá současná hodnota?
- Jak opatření ovlivní jednotlivé aktéry odlišným způsobem?
- Které náklady a přínosy rozhodují, jestli se opatření vyplatí a jak moc?
- Jak dobře těmto vstupům rozumíme? Jak se může jejich vliv měnit?
- Kde jsou hlavní rizika pro spolehlivost výsledku a jak jim předcházet?

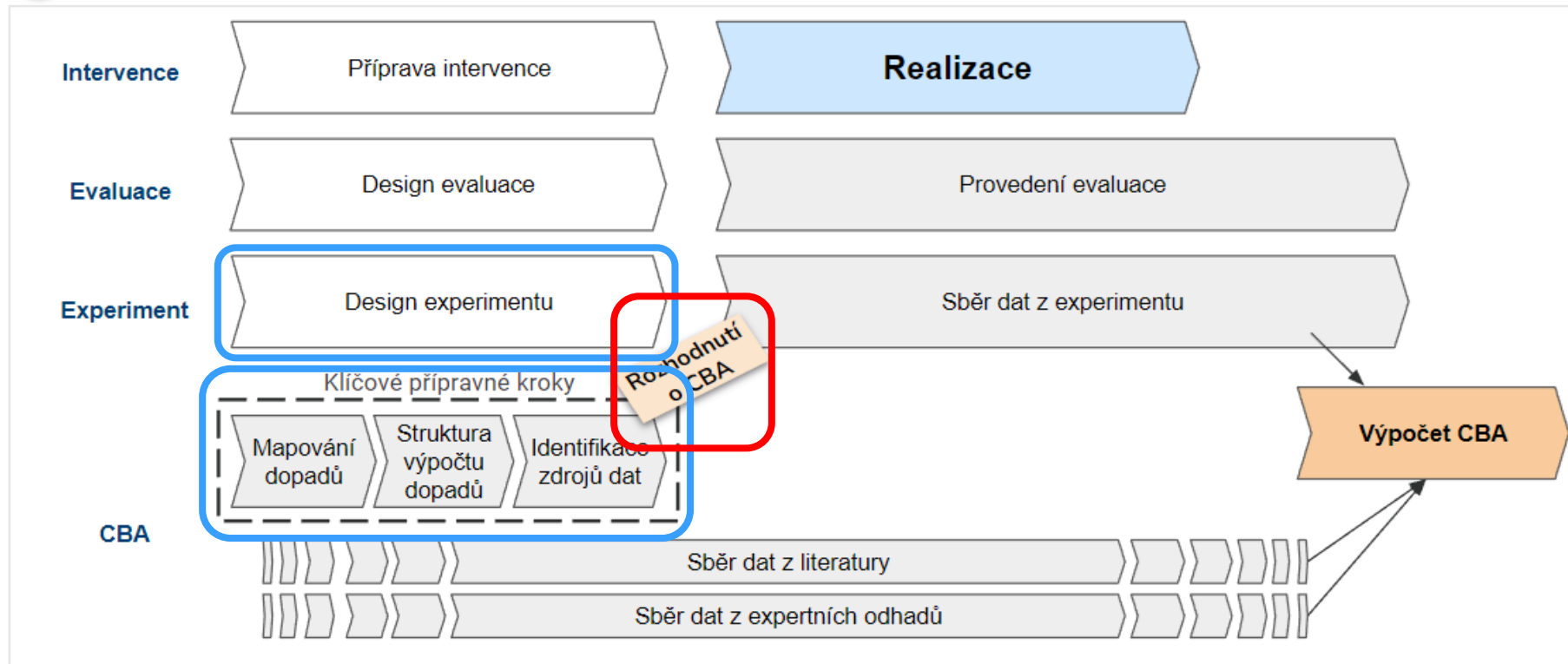

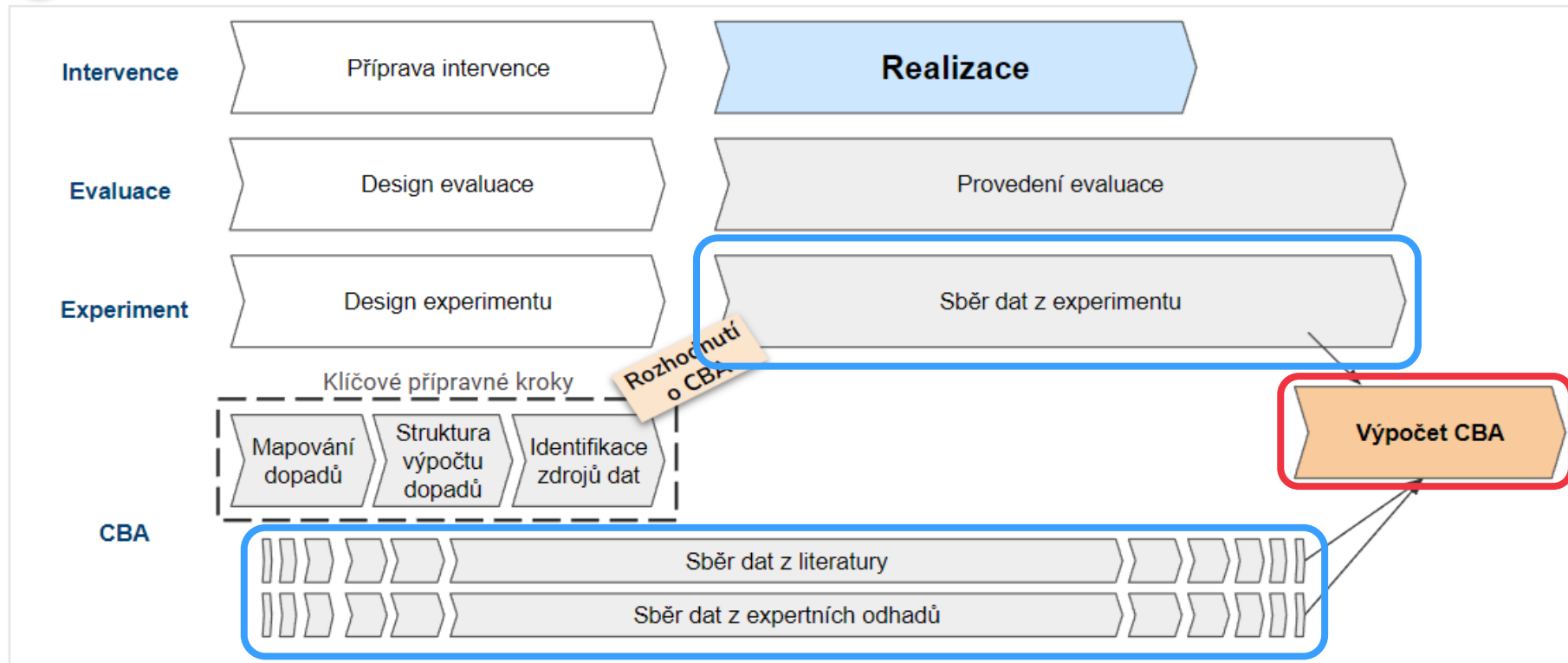
Proces tvorby CBA

Rozhodnutí o CBA a přípravné kroky

Rozhodnutí o CBA a přípravné kroky

Klíčové závěry

- **O kvalitě CBA rozhoduje příprava**
 - Nedokonalá randomizace v rámci CS (SnS)
- **Rozhodnutí o (aspiraci na) CBA musí být ideálně provedeno v době přípravy projektu**
 - Absence měření klíčových dopadů → Ex-post CBA nelze realizovat (Cochemský model)
- **CBA závisí na spolupráci všech aktérů - Expert na CBA by měl ideálně být 'členem' týmu**
 - CBA nelze spočítat bez kvalitního sběru dat a dobře připraveného experimentu (Cochemský model, SnS)
- **Aktéři potřebují jasnou metodickou podporu**
 - Primárním cílem realizátora a spolupracujících aktérů je pomoc klientům a ne výzkum (SnS)

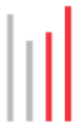

Co dále?

Další možnosti aplikace CBA a dopadových analýz?

miroslav.parvonic@ceskepriority.cz

Děkujeme za pozornost!

